

**SZÉCHENYI ISTVÁN
MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI
SZAKGIMNÁZIUM, SZAKKÖZÉPISKOLA
ÉS KOLLÉGIUM**

Hajdúböszörmény

PEDAGÓGIAI PROGRAM
4. SZÁMÚ MELLÉKLETE
ARANY JÁNOS KOLLÉGIUMI PROGRAM
OSZTÁLYFŐNÖKI HELYI TANTERV

.....
MOLNÁR MAGDOLNA ILONA
IGAZGATÓ

P.H.

Hatályos:
2013. szeptember 1.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
1. Bevezető	3
2. 9. évfolyam	7
2.1. Tematikus egységek óraszám	7

1. Bevezető

Az Arany János Kollégiumi Program számára készített osztályfőnöki helyi tanterv célja az, hogy segítsen a kilencedik évfolyamra beiratkozott, számos iskolából érkező, sok esetben alulszocializált, motiválatlan, ismerethiányokkal küszködő tanulók (osztály)közösségének kialakulását az iskolai előrehaladás és a tanulás sikeressége érdekében. Fontos, hogy az osztályfőnök a tanulók sokszor csak formális (az adminisztráció szempontjából ugyan nem nélkülözhető) megismerése helyett magukról a tanulókról és a tanulóktól kaphasson komplexebb információkat, amelyek elősegíthetik az idő előtti iskolaelhagyás, a tanulási kudarcok magas arányának a csökkenését.

A cél alapvetően az, hogy az osztályba járó tanulók idővel valódi közösséget alkossanak, mert ennek a kialakulása/kialakítása nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanulók iskolával és tanúlással kapcsolatos kedvezőtlen attitűdjei megváltozzanak. Az órákon a legfontosabb cél a tanulók minél nagyobb arányú bevonása az osztály munkájába, és ezen belül a tanulói aktivitás erősítése, amely az egyik legfontosabb eszköz lehet a tanulási kudarcok leküzdésében.

A fejlesztési területek – nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így áthatják e pedagógiai folyamatok egészét. E területek –összhangban a kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel –egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A **fejlesztési területek, nevelési célok** intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az életben elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítésmódokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja olyan, a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – kihat egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni-közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek. Alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve, ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvényisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A közügyekben való részvétel a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését kívánja. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulás-szervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszhető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az elsajátított tudást és készségeket énképébe be tudja építeni, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatni kell abban, hogy érezze, alakítani tudja fejlődését, sorsát és életpályáját. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok készítsék fel a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. A gyerekek, fiatalok sajátítsák el az egészséges életmód elveit, és – amennyire csak lehet – azok szerint éljenek. Az iskola feladata az is, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A nevelési-oktatási intézmény alakítsa ki a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együttérző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül fejlessze ki a tanulóknál a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére. Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai és tevékenybeállítódás kialakítása révén felkészíti a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelhető megszervezésére, tudatos alakítására. A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiumjellemezők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; a tanulók csoportban miként működhetnek együtt; hogyan rögzíthetők hívhatók elő pontosan, szó szerint a szövegek, meghatározások, képletek stb. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Az osztályfőnök feladatai

- Az osztályfőnök teendőinek, kötelezettségeinek egy része adminisztrációs jellegű munka. Ilyenek az elektronikus naplóval, anyakönyvekkel, bizonyítványokkal kapcsolatos munkák, a pályaválasztásnak, tanulmányi versenyeknek stb. nyilvántartása, ezekkel kapcsolatos összesítések és statisztikák.
- Az osztályfőnöki munka másik része irányító, vezető jellegű feladat. Az osztályfőnök saját hatáskörében jutalmaz, vagy büntet, illetve ezeket az eljárásokat kezdeményezi. Figyel az osztálya viselkedésére, az osztálydekoráció elkészítésére, a kiránduláson tanúsított magatartásukra.
- A teljes képzési időszakra megtervezi, tanévekre lebontja és határozott pedagógiai céllal tartja az osztályfőnöki órákat, tehát irányítja az osztályközösség nevelését.
- Kapcsolatot tart az osztályba járó tanulók szüleivel, az osztályban tanító tanárokkal, a kollégista tanulók nevelő tanáraival az iskolaorvossal, képviseli az osztályba járó diákok érdekeit, figyelemmel van a tanulók családi és szociális helyzetére, egészségügyi állapotára stb. Ezeket a feladatokat összehangoltan látja el.
- Az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt a szaktanár jelzése alapján értesíti (a tanuló ellenőrzőjén keresztül).
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A tanulók és szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra. (pl. Útravaló program)
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat tart.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál közreműködik a gyermekvédelmi feladatok ellátásában szükség esetén értesíti a gyermekjóléti és családsegítő szolgálatot.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.

- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölteti a tanulók ellenőrzőjét, tanév közben rendszeresen ellenőrzi annak füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).

Óraszámok:

Évfolyam	Heti óraszám			Éves óraszám
	Kerettanterv szerinti	Szabadon felhasználható	Helyi tanterv szerinti	
9.	0	1	1	36

2. 9. ÉVFOLYAM

A tanmenetbe beépítendő osztályfőnöki óra keretében történő megemlékezések:

- Aradi vértanúk emléknapja (okt. 6.)
- Kommunista diktatúra emléknapja (febr.25.)
- A holocaust áldozatai (ápr.16.)
- Nemzeti Összetartozás Napja (jún.4.)

2.1. Tematikus egységek óraszámja

36 hét heti 1 óra, évi 36 (+4) óra az első tanítási napon

Tematikai egység címe	órakeret
Új iskola-új város, a közösség, amelyben élünk A tanulás tanítása, pályaorientáció	8 óra
Egészséges életmód Környezettudatosság	10 óra
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség (erkölcsi nevelés, együttélés szabályai, nemzeti öntudat, demokrácia)	6 óra
Kommunikáció, médiatudatosság	3 óra
Gazdasági és pénzügyi nevelés	3 óra
Projektek A tanulók éves teljesítményének mérése	6 óra
Megemlékezések	4 óra
Az összes óraszám	40 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Új iskola-új város, a közösség, amelyben élünk A tanulás tanítása, pályaorientáció	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az általános iskolai tudás felhasználható elemei. Az iskola szabályrendszerének ismerete. Iskolai ünnepélyek, hagyományok ismerete. Társakkal való együttműködés: Hogyan dolgozunk páros munkában és csoportmunkában? Melyik tantárgyból vagyok jó? Mit szeretek tanulni leginkább? Milyen sportágban vagyok ügyes? Milyen a kézügyességem?	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az előzetes tudás (kompetenciák) felmérése. A tanulás és az iskola fontosságának tisztázása az egyéni életút szempontjából. A szabálykövetés fontosságának felismertetése. A hagyományok tisztelete és továbbvitele igényének kialakítása. Az iskolának mint a tudás <i>egyik</i> hordozójának elfogadtatása. A tanuló helyének feltérképezése a családban, az iskolában és egyéb közösségekben. Az osztály, mint közösség kommunikációs és együttműködési képességének fejlesztése. Mások véleményének tiszteletben tartása. Az „énismeret” forrásainak és az „énképet” alakító tényezők szerepének erősítése. Az értékelés, önértékelés fejlesztése. A tanulás tanulása: alapvető tanulási technikák megismertetése, gyakoroltatása és fejlesztése. A tanulók tanulási kultúrájának fejlesztése. A tanulási módszerek megismertetése, fejlesztése, bővítése. Szövegértő és szövegalkotó képesség fejlesztése. Különböző munkaformákban történő tanuláson keresztül az együttműködés képességének fejlesztése. Kérdéskultúra aktiválása, fejlesztése. A tanulók ismerjék fel, hogy bizonyos tulajdonságaik, akár belső, akár külső alkalmassá vagy alkalmatlanná teszik őket egyes szakmák elsajátítására. A személyiségük, az érdeklődésük legyen befolyásoló tényező a szakmaválasztásban.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Adminisztrációs feladatok (adatok egyeztetése, tanév rendjének ismertetése, tisztségviselők választása)</p> <p>Házirend ismertetése</p> <p>Munka- és balesetvédelmi oktatás</p> <p>Mi az osztály közösség célja? Kik a közösség tagjai?</p> <p>Milyen normák érvényesek ebben a közösségben?</p> <p>Megbízások az osztályban feladattudat, önkontroll, önértékelés, mások értékelése.</p> <p>Az egyes osztályban szükséges felelősök megválasztása.</p> <p>Tanulói jogok és köteleességek DÖK.</p> <p>A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.</p> <p>A tanulók legyenek tevékenyen részesei az osztályközösségnek: Osztálykirándulás tervezése, szervezéssel kapcsolatos munkák felosztása.</p> <p>Új ismeretek szerzése a társakról, egymásról való tudás, ismeret bővítése.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szóbeli kommunikáció fejlesztése.</p>

<p>A tanuló önmagáról alkotott képe (tanulói önkép) és az önmagáról közvetített képe közötti különbség jelentőségének tudatosulása. Hagyományok, szakkörök, diákélet, iskolaélet. A tanulók ismerjék meg az iskola és a város hagyományait! (verébavató, Széchenyi hét) A tanulással kapcsolatos technikák és módszerek fontosságának felismerése a tanulás hatékonysága és eredményessége érdekében. Alapvető tanulási technikák megismerése, gyakorlása. Az egyes tantárgyak sajátos jellegének, egymástól eltérő tanulási módjainak elemzése. A tanulók személyiségéhez leginkább igazodó tanulási módszerek megta- nítása. Mely területek, milyen tantárgyak, milyen iskolán kívüli tevékenységek motiválják a tanulókat? Miben vagyok jó? Hol kell fejlődni? Önismereti tréning. A magunkról alkotott kép alapján elindulva kapcsolódások keresése az egyes személyiségtulajdonságok és szakmák között. Olyan feltételek, tevékenységek biztosítása, amelyek révén a tanulók ki- próbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozá- suk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megté- telére. A felvételihez való felkészítés olyan helyzetek megteremtésével, ahol a ta- nulóknak alkalmuk nyílik a vizsgahelyzet megszokására, illetve a magabiz- tos előadásmód gyakorlására. Felvételi adminisztráció, jelentkezési lapok. Szövegértés gyakorlása a kitöltési útmutató alapján. Az írásbeli felvételi tapasztalatai – kommunikációs gyakorlat Hogyan készülök a szóbeli felvételihez – kommunikációs gyakorlatok Kiselőadások készítése – szóbeli kommunikáció gyakorlása Olyan szempontrendszer kialakítása, amely alapján a tanulók kiselőadásokat tudnak készíteni, és azokat az osztályközösség előtt elő is tudják adni. Megjelenés a felvételin – A divat, amely megmondja ki vagy Öltözködési és viselkedési normák alakítása. A helyszínnek és időpontnak megfelelő magatartásformák gyakorlása. A szóbeli felvételi tapasztalatai– kommunikációs gyakorlatok</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fo- galmak</p>	<p>Egyén, közösség, társadalom, iskola, rend, szabály, előírás, kötelesség, tör- vény, hagyomány, érték, tanulási technika, önismeret, érdeklődési kör, fel- vételi, pályaválasztás</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Egészséges életmód Környezettudatosság</p>	<p>Órakeret 10 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az általános iskolai tudás felhasználható elemei. A mozgás fontossága. He- lyes táplálkozás. Ember és környezetének kapcsolata.</p>	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az előzetes tudás (kompetenciák) felmérése. A tanulók felkészítése az egészségük megőrzésére. A serdülőkorral együtt járó változások higiéniai kezelésére való felkészítés. Környezettudatos magatartás alakítása. A szelektív hulladékgyűjtés fontossága. A környezet ismerete és szeretete. A fenntarthatóság fogalmának ismerete.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az egészséges életmód elveinek elsajátítása. A tanulók felkészítése az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében Egészséges életrend. A tanulóknál a helyes táplálkozás, a mozgás, a stresszkezelés módszereinek alkalmazása igényének kialakítása Felkészülés a serdülőkori változásokra. Hormonok változása, nemi sajátosságok, problémák kezelése (szexualitás). Káros szenvedélyek (alkoholfogyasztás, dohányzás, drogfogyasztás). A környezettudatos magatartás Hívjuk fel a tanulók figyelmét az életformák gazdag változatosságára a természetben és a kultúrában. Tudatosítsuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. A szelektív hulladékgyűjtés fontossága. Cél, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. Bekapcsolódás az ökoiskolai program eseményeibe (Fenntarthatósági témahét, Víz világnapja, Föld világnapja)		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szóbeli kommunikáció fejlesztése. Komplex természettudomány: az emberi szervezet működése, környezetvédelem.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egészséges életmód, étrend, mozgás, alkohol, drog, dohányzás, szexualitás, másság, elfogadás, tolerancia, környezettudatos magatartás, szelektív hulladékgyűjtés, fenntarthatóság.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség (erkölcsi nevelés, együttélés szabályai, nemzeti öntudat, demokrácia)	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az általános iskolai tudás felhasználható elemei. Szervezetek működése, működés szabályozása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az előzetes tudás (kompetenciák) felmérése. A közösség fogalmának értelmezése. A család, mint közösség. Az osztály, mint közösség. A barátság fogalmának értelmezése	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Globális problémák (szegénység, civilizációs betegségek, regionális túlnépesedés, természeti környezet szennyezése).</p> <p>Társadalmi normák, az együttélés szabályai családban, iskolában, baráti közösségekben</p> <p>Együttműködési képesség fejlesztése. Az osztálydemokrácia alapjainak megteremtése. Azaz a cselekvő állampolgári magatartás alakítása, a közügyekben való részvétel. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának támogatása.</p> <p>Közösségalkotás, formálás. Egymás megismerése élményeken keresztül: pl. nyári élmények.</p> <p>A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.</p> <p>Hazugság, rágalmozás.</p> <p>A szociális érzékenység fejlesztése, a másság elfogadása.</p> <p>A család jelentősége a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Harmonikus családi minták közvetítése.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szóbeli kommunikáció fejlesztése.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	közösség, együttélés szabályrendszere, példakép, felelősség	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kommunikáció, médiatudatosság	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Az általános iskolai tudás felhasználható elemei. Tegeződés, magázódás. Megvárjuk, amíg a másik befejezi mondanóját. Az internet világában hogyan kommunikálhatunk?	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Az előzetes tudás (kompetenciák) felmérése.</p> <p>Az elemi kommunikációs szabályok megismertetése.</p> <p>Írásbeli és szóbeli kommunikáció elemei: párbeszéd, vita, leírás.</p> <p>A média tudatos kritikai kezelése.</p> <p>Az internetnyelv megjelenése mellett az anyanyelv helyes használatának fontosságára nevelés. Az internet szabályrendszerének, normáinak megismertetése a tanulókkal, valamint e terület közösségformáló hatásának ismertetése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Kommunikáció tényezői: a verbális és nem verbális kommunikáció eszközei.</p> <p>A verbális és nem verbális kommunikáció eszközeinek és kódjainak, a különböző információ-hordozók üzeneteinek megértése és feldolgozása..</p> <p>A beszédhelyzetnek megfelelő, kulturált nyelvi magatartás megismerése, egyénre szabott alkalmazása.</p> <p>Mindennapi kommunikációs helyzeteink: Bemutatkozás, bemutatás, beszélgetés, szándéknyilvánítás, köszönés, megszólítás tudakozódás stb.</p> <p>Médiatudatosságra nevelés</p> <p>Neked tetszett? Kritikus megnyilvánulások könyvvel, filmmel kapcsolatosan.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szóbeli kommunikáció fejlesztése.</p> <p><i>Informatika:</i> e-mail, chat</p>

<p>Tegyük lehetővé a tanulók számára, hogy a tanulók a mediatisált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek, értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. Készítsük fel a tanulókat az értelmező, kritikai, a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megismerésére, tudatos alakítására. Ismertessük meg a tanulókat a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.</p> <p>Az internet világa, avagy idő és költséghatékony kommunikációs formák: SMS, e-mail, chat</p> <p>Ismerjék meg a tanulók az internet nyújtotta kommunikációs lehetőségek előnyeit és hátrányait.</p> <p>Etikett netikett</p> <p>Az alapvető viselkedési normák kiterjesztése a mindennapi viselkedés területén megjelenő internetes világra is. Tudatosítani kell a tanulóknak, hogy a netikett, azaz az internet etikettje, írott és íratlan szabályai is mindenki számára kötelező érvényűek. Az internetes közösségek hagyományos közösségekhez hasonló működésének ismertetése, annak érdekében, hogy tudják a tanulók, ezek a közösségek is kiközösítik azokat a tagokat, akik a szabályrendszerüket nem tartják be.</p> <p>Amikor nem unatkozom... A szabadidő hasznos eltöltése: hobbi, szakkör, sportkör stb. és nem csak a net...</p> <p>Készítsük fel a tanulókat az önállóságra, önálló döntésekre, amelyek a testi és lelki egészségüket is szolgálják, például a szabadidő hasznos eltöltésén keresztül.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Kommunikációs szabályok, verbális kommunikáció, nem verbális kommunikáció, kommunikációs illemszabályok, médiatudatosság, etikett, netikett, szabályrendszerek</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Gazdasági és pénzügyi nevelés	Órakeret 3 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az általános iskolai tudás felhasználható elemei. A pénz fogalma, mint fizetőeszköz. Milyen havi kiadásai vannak egy családnak? Mit, hol ügyintézőnk?</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az előzetes tudás (kompetenciák) felmérése.</p> <p>Ismerje a pénz fogalmát, legyen tisztában a pénz értékével, hogy mennyi pénzért mi vásárolható meg. Tudjon kalkulálni, pénzügyi tervet készíteni.</p> <p>Ismerje a család háztartási kiadásait, hogy milyen közüzemi számlákat kell fizetni.</p> <p>Ismerje a takarékoság fogalmát, tudjon megfogalmazni olyan lehetőségeket, amivel spórolhat.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról.</p> <p>A háztartások és vállalkozások életét meghatározó gazdasági pénzügyi intézményekről való ismeretek bővítése.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szóbeli kommunikáció fejlesztése.</p>

<p>Bankok működése, szolgáltatásai Internetes vásárlás veszélyei Tudják, hogy a szolgáltatások is pénzbe kerülnek. Tudjanak a hivatali környezetben megfelelő magatartásmintákat alkalmazni. Saját ügyek intézése: diákigazolvány, igazolások igénylése stb. Vállaljanak a tanulók felelősséget, alakítsuk ki bennük az önálló cselekvés igényét. A tanulók tevékeny részvételére építő ügyintézés hatékonyan támogatja a megbízhatóság kialakítását. A saját felelősség felismerése az értékteremtő munkában. Tudjanak a tanulók ésszerűen gazdálkodni a pénz világában. Szerezzenek ismereteket az ésszerű fogyasztással és az ehhez kapcsolódó takarékossgal, megtakarításokkal kapcsolatosan. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Komplex osztálykirándulási tervek készítése, költségvetéssel, programokkal. Költségvetés tervezés, ajánlatok összehasonlítása, kivitelezéshez előkészítés, foglалások rendezése stb. Költségvetés készítés: a költségvetés részei, tervezés, számítások végzése, megvalósítás. A költségek elszámolása számlák ellenében, elemzés, hogy milyen területeken volt eltérés a tervezett és a megvalósult költségek között. Mi volt az eltérés oka? diákok által felvetett gazdasági témák megvitatása, tapasztalatszerzés egymástól.</p>	<p>Matematika: a pénz vásárlói értéke Informatika: Útvonaltervezés, táblázatkezelés, böngészők használata</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Pénz, érték, takarékoság, munka, költségvetés, számla, elszámolás</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Projektek A tanulók éves teljesítményének mérése</p>	<p>Órakeret 6 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az általános iskolai tudás felhasználható elemei. Társakkal való együttműködés. Kapcsolati rendszerekben működő szabályok.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az előzetes tudás (kompetenciák) felmérése. Az értékelés, önértékelés fejlesztése. Az egyén kommunikációs, valamint együttműködési képességének fejlesztése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Félévi bizonyítványterv készítése Önismeret fejlesztéséhez előkészítő tevékenység. A félévi és év végi munka önértékelése. Közösségi munka értékelése. Mit vártam magamtól? Helyes volt-e az elvárásom? Értékelés – Önértékelés. Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni. A tanítástanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját. Téma- és projekthetekben való aktív részvétel.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés, szóbeli kommunikáció fejlesztése.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Értékelés, önértékelés	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Megemlékezések	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Általános iskolai tanulmányok alatt szerzett, családból hozott és egyéni tapasztalatok.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	A történelmi események megismerése, felelős gondolkodásra nevelés. Történelmi múltunk hagyományainak tisztelete, ismerete. Haza és békeszeretetre, felelősségre, bátor helyállásra nevelés. A társadalmi ünnepek fontosságának felismertetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Osztályfőnöki órák keretében tartandó megemlékezések: Aradi vértanúk emléknapja (okt. 6.) Kommunista diktatúra emléknapja (febr.25.) A holokauszt áldozatainak emléknapja (ápr.16.) Nemzeti Összetartozás Napja (jún.4.) Részvétel a megemlékezések tervezésében, lebonyolításában. Az ünnepek tartalmának ismerete, hatása a magyarságra. Nemzetismeret, nemzeti öntudat, hazafiság, szolidaritás, összefogás.		<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> szóbeli kommunikáció fejlesztése <i>Történelem:</i> történelmi események
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ünnep, megemlékezés, hagyománytisztelet	